

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до спеціальності

Освітня програма «Фізична культура і спорт»

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол № 1 від “30” серпня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Вступ до спеціальності
Освітня програма	Фізична культура і спорт
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	нормативна
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
Формувати знання та вміння, необхідні для успішної практичної діяльності в галузі фізичної культури і спорту; ознайомити здобувачів вищої освіти з основним завданнями, формами, засобами фізичної культури і спорту, дати уявлення про вищу школу України, права та обов'язки студентів, зміст та організацію професійно-педагогічної освіти на факультеті фізичного виховання і спорту; розглянути особливості освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця з фізичної культури та спорту.
Компетентності
ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ФК1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. ФК6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.
Програмні результати навчання
ПРН1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем. ПРН4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення. ПРН5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. Характеристика процесу підготовки та професійної діяльності майбутніх фахівців фізичної культури та спорту			
1.	Тема 1. Основи організації навчання у вищих навчальних закладах (на прикладі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).	Знати структуру навчального закладу, факультету, а також рівні та ступені вищої освіти; форми організації освітнього процесу та види навчальних занять; права та обов'язки студентів. Розуміти такі поняття як: «освітній процес», «зміст освіти», «навчальний план».	• Виконання тестових завдань з вивченої теми, • Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.	Знати основні завдання, форми і засоби фізичної культури. Вміти визначати місце фізичної культури в загальній культурі суспільства. Розуміти, а також вміти розрізняти основні поняття «фізична культура», «фізичне виховання», «спорт».	• Виконання тестових завдань з вивченої теми, • Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні	Знати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях. Вміти аналізувати сучасні процеси розвитку фізичної культури і спорту.	• Виконання тестових завдань з вивченої теми, • Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
4.	Тема 4. Історичні аспекти розвитку української термінології у галузі фізичної культури і спорту.	Знати історію розвитку термінології у галузі фізичної культури і спорту та структуру спортивної термінології. Розуміти процеси творення спортивних термінів на Україні.	• Виконання тестових завдань з вивченої теми, • Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
5.	Тема 5. Система кадрового забезпечення галузі. Професійна діяльність вчителя фізичної культури.	Знати особливості роботи вчителя фізичної культури; Знати такі поняття як: «спеціальність», «професія», «посада». Вміти користуватися програмно-нормативними документами галузі.	• Виконання тестових завдань з вивченої теми, • Контрольні запитання, завдання для самостійної роботи
6.	Тема 6. Професійна діяльність тренера-викладача.	Знати компоненти професійної майстерності та структуру діяльності тренера; сучасну систему підготовки і використання кадрів у сфері фізичної культури;	• Виконання тестових завдань з вивченої теми, • Контрольні запитання, завдання для

		Вміти визначати роль тренера у спортивному житті спортсмена. Фахові категорії та професійні звання, систему оплати праці.	самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	40
Самостійна робота	5
Знання термінів	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (відносна вага)

Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за знання термінології	Екзамен	Разом
40	5	5	50	100
- Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. - По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів. - Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5. - Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за знання термінології (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів. - При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.				

- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).
- Оцінка за іспит формується із суми відповідей студентів на 3 основні запитання та 2 додаткові (по 10 балів за кожне запитання), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів)

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), таблиці та інше.
Література:	

Основна література.

1. Герчик М.С., Вацеба О.М. Вступ до спеціальностей галузі “Фізичне виховання і спорт”. – Харків: “ОВС”, 2004. – 176 с.
2. Цільова комплексна програма “Фізичне виховання – здоров’я нації”. – К., 1998. – 48 с.
3. Короткий російсько-український словник з фізичної культури і спорту / Уклад. Д.М.Диновський та ін. - К.: Просвіта, 1993. – 20 с.
4. Гуськов С.І. Держава та спорт – К.: Фізкультура і спорт, 1996. – 176 с.
5. Жданова О.М. Управління фізичною культурою. – Львів, 1996. – 127 с.
6. Куц Л. Всеобщая история физической культуры и спорта. – В.: Радуга, 1982. – 399 с.
7. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт: В 2 т. – К.: Олимпийская литература, 1994. – кн. 1. – 496 с.; кн. 2 – 480 с.
8. Профессиональный спорт / Под общ. ред. С.П.Гуськова, В.Н.Платонова, - К.: Олімпійська література, 2000. – 391 с.
9. Концептуальні засади подальшого розвитку фізичної культури і спорту в Україні // Наука в олимпийском спорте. – 1998. - №1 С. 5 – 12.
10. Золоті сторінки олімпійського спорту України / За ред. І.Н.Федоренка. – К.: Олімпійська література, 2000. – 192 с.
11. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні. – К., 1994. – 34 с.
12. Закон України “Про освіту”, 1991, 26 червня
13. Закон України “Про внесення змін до закону Української РСР “Про освіту”. – 1996. – 25 квітня.
14. Закон України “Про фізичну культуру і спорт”. – К.: 1994. – 22 с.
15. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про фізичну культуру і спорт” (від 18 червня 1998 року) // Голос України. – 1999. – 17 липня.
16. Концепція безперервної фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями загальноосвітніх шкіл. – К., 1997. – 18 с.
17. Концепція кадрового забезпечення галузі “Фізичне виховання і спорт”. – К.: КГПФК, 1992. – 18 с.
18. Концепція фізичного виховання в системі освіти України // Фізичне виховання в школі. – 1998. - №2. – С.2 – 7.
20. Програма з фізичної культури для загальноосвітніх закладів (1-11 класів) // Фізичне виховання в школі. – 1999. - №1. – С. 2 – 24.
21. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей. – К.: Олімпійська література. 2001. – 439 с.
22. Волков Л.М. Спортивная подготовка детей и подростков. К.: Вежа, 1998. – 190 с.
23. Платонов В.М., Булатова М.М. Фізична підготовка спортсмена. – К.: Олімпійська література, 1995. – 320 с.
24. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. – Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 272 с. / Частина 2. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – 248 с.

Додаткова література.

1. Арєф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі: Навчальний посібник для студентів навчальних закладів II- IV рівнів акредитації. – 2-е вид. перероб. доповн. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2002. – 384 с.
2. Матвеев Л.П. Теория и методика физического воспитания // Учебник для институтов физической культуры. – М.: Физкультура и спорт, 1991. - 544 с.
3. Папуша В.Г. Теорія і методика фізичного виховання у схемах і таблицях. – Тернопіль: підручники і посібники, 2011. – 128с.
4. Сергієнко Л.П. Практикум з теорії та методики фізичного виховання: Навчальний посібник. – Харків: «ОВС», 2007. – 271 с.
5. Теория и методика физического воспитания // Учебник для педагогических вузов. За ред. Б.А. Ашмарина. – М.: Просвещение, 1990. – 287с.
6. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга –Богдан, 2001. – 272 с.
7. Волков Л.В. Физическое воспитание учащихся. – К.: Радянська школа, 1988. – 184с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України "Про фізичну культуру і спорт" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=229-88-%EF>. – Назва з екрану.
2. Теорія та методика фізичного виховання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tmfv.com.ua>. – Назва з екрану.
3. Теорія та методика фізичного виховання [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://eprints.cdu.edu.ua/.../В.П.Іващенко, О.П.Безкопильний/Теорія і методика фізичного виховання](http://eprints.cdu.edu.ua/.../В.П.Іващенко,О.П.Безкопильний/Теоріяіметодикафізичноговиховання) – Назва з екрану
4. Вікіпедія. Вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим [г]доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>.
5. Словопедія. Універсальний словник-енциклопедія.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://slovopedia.org.ua/29/53409/20066.html>
6. Словопедія. Словник іншомовних соціокультурних термінів.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://slovopedia.org.ua/39/53409/260946.html>.
7. Студент що воно таке. Студент [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://bratstvo-lnu.org.ua/blog/shpilkuwannja/19.html>.
8. Студентські путівник ПНУ https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/%D0%A1%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%83%D1%82%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA_2019-20-25.10.pdf

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 301 тел. (0342) 59-60-20 https://spd.pnu.edu.ua spd@pnu.edu.ua
Викладач	асист. Грушецька Н. О.
Контактна інформація викладача	+380675954893 nataliia.hrushetska@pnu.edu.ua
Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) –

	стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри спортивно-педагогічних дисциплін студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач: Грушецька Наталія Олексіївна